

Verlaging bijstand wegens niet meewerken aan medisch onderzoek naar re-integratie- en arbeidsmogelijkheden. Uitsluitend onderzoek door Marokkaanse/Ar...

CRvB 14-03-2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1021, m.nt. A.C. Hendriks

Instantie	Centrale Raad van Beroep
Datum	14 maart 2017
Magistraten	Mr. A.M. Overbeeke
Zaaknummer	16/3325 PW
Noot	A.C. Hendriks
Folio weergave	Download gedrukte versie (PDF)
Vakgebied(en)	Sociale zekerheid bijstand / Algemene bijstand Sociale zekerheid algemeen / Algemeen Sociale zekerheid bijstand / Bijzondere onderwerpen
Brondocumenten	ECLI:NL:CRVB:2017:1021, Uitspraak, Centrale Raad van Beroep, 14-03-2017;
Wetgeving	Art. 9 lid 1 WWB; art. 8 lid 1, 9 lid 1, 18 PW; art. 2 lid 2, 11 Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015 (Afstemmingsverordening)

Essentie

Niet meewerken aan medisch onderzoek door GGD leidt tot verlaging bijstand. Geen recht op onderzoek door Marokkaanse/Arabische arts.

Samenvatting

Met de rechtbank wordt geoordeeld dat geen aanleiding bestaat te twifelen aan de onafhankelijkheid van de GGD. Het enkele feit dat een arts van de GGD in het recente verleden bij appellant een medisch onderzoek heeft verricht is hiertoe niet toereikend. Dit betekent dat het dagelijks bestuur terecht van appellant heeft gevergd dat hij zijn medewerking aan dit medisch onderzoek diende te verlenen. Niet valt in te zien waarom appellant uitsluitend door een arts met een Marokkaanse/Arabische achtergrond onderzocht kan worden. Met de rechtbank wordt geoordeeld dat het uitblijven van een medisch onderzoek voor rekening en risico van appellant dient te blijven. [...]

Niet in geschil is dat appellant niet heeft meegewerkt aan het desbetreffende onderzoek. Uit de

gedingstukken blijkt dat de GGD de adviesprocedure heeft beëindigd, omdat appellant zich niet coöperatief heeft opgesteld en zich onfatsoenlijk en dreigend heeft gedragen. Door zijn gedrag heeft appellant een medisch onderzoek onmogelijk gemaakt. Daarmee heeft appellant onvoldoende meegewerkt aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 11, eerste lid, aanhef en onder a, ten zesde, van de Afstemmingsverordening.

Partij(en)

Uitspraak op de hoger beroepen tegen de tussenuitspraak van de Rechtbank Den Haag van 4 februari 2016, 15/7867 (aangevallen tussenuitspraak), de einduitspraak van 13 april 2016, 15/7867 (aangevallen uitspraak 1) en de uitspraak van 15 september 2016, 16/3579 (aangevallen uitspraak 2) tussen:

appellant

en

het dagelijks bestuur van het Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek (dagelijks bestuur)

Uitspraak

Procesverloop

Appellant heeft hoger beroep ingesteld tegen de tussenuitspraak en aangevallen uitspraak 1. Naderhand heeft mr. S.L. Soedamah, advocaat, zich als gemachtigde gesteld en nadere stukken ingediend.

Namens appellant heeft mr. Soedamah hoger beroep ingesteld tegen aangevallen uitspraak 2.

Het dagelijks bestuur heeft verweerschriften ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 31 januari 2017. Appellant is verschenen, bijgestaan door mr. Soedamah. Het dagelijks bestuur heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. C.F.M. van der Meij.

Overwegingen

1.

De Raad gaat uit van de volgende in deze gedingen van belang zijnde feiten en omstandigheden.

1.1.

Appellant ontvangt bijstand, laatstelijk ingevolge de Participatiewet (PW) naar de norm voor een alleenstaande. Bij besluit van 6 december 2012 heeft het dagelijks bestuur appellant op medische gronden tot 1 oktober 2015 ontheffing verleend van de verplichtingen van artikel 9, eerste lid, van de Wet werk en bijstand (WWB).

1.2.

Bij besluit van 26 mei 2015 heeft het dagelijks bestuur appelland meegedeeld dat de bijstand ingevolge de WWB met ingang van 1 januari 2015 is omgezet in een PW-uitkering. Als gevolg daarvan gelden voor appelland vanaf 1 juni 2015 de re-integratieverplichtingen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, aanhef en onder b, van de PW.

1.3.

Bij besluit van 29 september 2015 (bestreden besluit 1) heeft het dagelijks bestuur het bezwaar tegen het besluit van 26 mei 2015 ongegrond verklaard. Appelland heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

1.4.

Bij de aangevallen tussenuitspraak heeft de rechtbank geoordeeld dat het bestreden besluit onvoldoende zorgvuldig is voorbereid, nu het dagelijks bestuur de besluitvorming niet heeft gebaseerd op een medisch advies. De rechtbank heeft het dagelijks bestuur in de gelegenheid gesteld dit gebrek te herstellen. Daarbij heeft de rechtbank overwogen dat, indien het dagelijks bestuur door de houding van appelland niet tot een zorgvuldige medische beoordeling kan komen, dit voor rekening en risico van appelland dient te komen.

1.5.

Bij brief van 9 februari 2016 heeft het dagelijks bestuur de rechtbank bericht dat appelland zal worden opgeroepen voor een medisch onderzoek. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor op 9 februari 2016 een adviesaanvraag ingediend bij de GGD. Bij brief van 18 februari 2016 heeft appelland het dagelijks bestuur laten weten niet mee te willen werken aan een medisch onderzoek door de GGD, omdat geen sprake zou zijn van een eerlijk en onafhankelijk onderzoek. Bij brief van 24 februari 2016 heeft de GGD het dagelijks bestuur meegedeeld dat de adviesprocedure voor appelland wordt beëindigd. De reden hiervoor is dat appelland zich zowel schriftelijk als mondeling dreigend en onfatsoenlijk heeft opgesteld.

1.6.

Bij brief van 25 februari 2016 heeft het dagelijks bestuur de rechtbank geïnformeerd dat appelland geen medewerking wil verlenen aan een medisch onderzoek door de GGD. In reactie hierop heeft appelland bij brief van 25 maart 2016 te kennen gegeven wél mee te willen werken aan een medisch onderzoek, mits dit onderzoek wordt uitgevoerd door een onafhankelijke instelling. Omdat appelland in december 2015 zelf een onderzoek heeft laten verrichten door de GGD — en dit onderzoek zelf heeft bekostigd — kan geen sprake meer zijn van een onafhankelijk onderzoek.

1.7.

Bij brief van 25 februari 2016 heeft het dagelijks bestuur appelland meegedeeld voornemens te zijn een maatregel op te leggen omdat hij niet heeft meegewerkt aan het onderzoek van de GGD. Appelland is in de gelegenheid gesteld om vóór 4 maart 2016 zijn zienswijze kenbaar te maken. Op 26 februari 2016 heeft appelland telefonisch contact opgenomen met zijn consulent. In dit gesprek heeft hij meegedeeld geen vertrouwen meer te hebben in de GGD.

1.8.

Bij besluit van 29 februari 2016, na bezwaar gehandhaafd bij besluit van 30 maart 2016 (bestreden besluit 2), heeft het dagelijks bestuur met toepassing van artikel 18, tweede lid, van de PW in samenhang met artikel 2, tweede lid, en artikel 11 van de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015 (Afstemmingsverordening) de bijstand van appellant bij wijze van maatregel verlaagd met 100% gedurende één maand. Aan de besluitvorming heeft het dagelijks bestuur ten grondslag gelegd dat appellant verwijtbaar niet heeft meegewerkt aan een onderzoek door de GGD naar zijn re-integratie- en arbeidsmogelijkheden.

2.

Bij aangevallen uitspraak 1 heeft de rechtbank het beroep tegen bestreden besluit 1 gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en aanleiding gezien de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand te laten. Bij aangevallen uitspraak 2 heeft de rechtbank het beroep tegen bestreden besluit 2 ongegrond verklaard.

3.

Appellant heeft zich in hoger beroep tegen de tussenuitspraak en aangevallen uitspraak 1 gekeerd voor zover daarbij de rechtsgevolgen van het vernietigde bestreden besluit 1 in stand zijn gelaten. Tevens heeft appellant hoger beroep ingesteld tegen aangevallen uitspraak 2. Appellant heeft in beide hoger beroepen aangevoerd dat een onafhankelijk medisch onderzoek door de GGD niet mogelijk is, dat hij wel mee wil werken aan een medisch onderzoek door een arts met een Marokkaanse/Arabische achtergrond en dat hem onder deze omstandigheden geen verwijt kan worden gemaakt van de weigering om mee te werken aan een onderzoek door de GGD.

4.

De Raad komt tot de volgende beoordeling.

4.1.

In artikel 9, eerste lid, aanhef en onder b, van de PW is bepaald dat de belanghebbende verplicht is gebruik te maken van een door het college aangeboden voorziening, waaronder begrepen sociale activering, gericht op arbeidsinschakeling, alsmede mee te werken aan een onderzoek naar zijn mogelijkheden tot arbeidsinschakeling. Ingevolge het tweede lid van dit artikel kan het college, indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, in individuele gevallen tijdelijk ontheffing verlenen van een verplichting als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en c. Ingevolge het vijfde lid zijn de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, onder a, b en c, niet van toepassing op de belanghebbende die volledige en duurzaam arbeidsongeschikt is als bedoeld in artikel 4 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

4.2.

In artikel 18, tweede lid, van de PW is bepaald, voor zover hier van belang, dat indien de belanghebbende naar het oordeel van het college de uit de PW voortvloeiende verplichtingen niet of onvoldoende nakomt, het college de bijstand verlaagt overeenkomstig de verordening, zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de PW. Van een verlaging wordt afgezien indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt. De hiervoor bedoelde verordening is in dit geval de in 1.8 vermelde

Afstemmingsverordening.

4.3.

Artikel 11, eerste lid, aanhef en onder a, ten zesde, van de Afstemmingsverordening bepaalt onder meer dat het niet meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling, een gedraging is van de eerste categorie. Op grond van artikel 11, tweede lid, van de Afstemmingsverordening wordt de maatregel bij een gedraging van de eerste categorie vastgesteld op 100% van de bijstandsnorm gedurende een maand.

15/7867 (aangevallen tussenuitspraak), 16/3325 (aangevallen uitspraak 1)

4.4.

Met de rechtbank wordt geoordeeld dat geen aanleiding bestaat te twifelen aan de onafhankelijkheid van de GGD. Het enkele feit dat een arts van de GGD in het recente verleden bij appellant een medisch onderzoek heeft verricht is hiertoe niet toereikend. Dit betekent dat het dagelijks bestuur terecht van appellant heeft gevergd dat hij zijn medewerking aan dit medisch onderzoek diende te verlenen. Niet valt in te zien waarom appellant uitsluitend door een arts met een Marokkaanse/Arabische achtergrond onderzocht kan worden. Met de rechtbank wordt geoordeeld dat het uitblijven van een medisch onderzoek voor rekening en risico van appellant dient te blijven.

4.5.

Uit 4.4 volgt dat het hoger beroep van appellant niet slaagt, zodat de aangevallen tussenuitspraak en aangevallen uitspraak 1, voor zover aangevochten, moeten worden bevestigd.

16/6744 (aangevallen uitspraak 2)

4.6.

Appellant heeft allereerst aangevoerd dat de besluitvorming onzorgvuldig is geweest, nu het dagelijks bestuur reeds voor afloop van de termijn voor het indienen van zijn zienswijze, is overgegaan tot het opleggen van de maatregel.

4.7.

Deze beroepsgrond slaagt niet. Uit de gedingstukken blijkt dat het dagelijks bestuur appellant bij brief van 25 februari 2016 heeft ingelicht over het voornemen tot het opleggen van een maatregel en dat appellant hierover op 26 februari 2016 contact heeft opgenomen met zijn consulent. Tijdens dit gesprek heeft hij zijn bezwaren kenbaar gemaakt. Bij brief van 29 februari 2016 heeft appellant zijn bezwaren schriftelijk toegelicht. Het dagelijks bestuur is reeds op 29 februari 2016, dus voor afloop van de termijn voor het indienen van de zienswijze, overgegaan tot besluitvorming. Door deze gang van zaken, waarvan het dagelijks bestuur ter zitting heeft erkend dat deze niet de schoonheidsprijs verdient, is appellant echter niet in zijn processuele belangen geschaad. Appellant heeft in bezwaar voldoende gelegenheid gehad om zijn bedenkingen tegen de maatregel naar voren te brengen.

4.8.

Zoals ter zitting nader toegelicht was het medisch onderzoek door de GGD gericht op het inzichtelijk

maken van de beperkingen van appellant in het kader van de beoordeling van de re-integratie- en arbeidsmogelijkheden. Niet in geschil is dat appellant niet heeft meegewerkt aan het desbetreffende onderzoek. Uit de gedingstukken blijkt dat de GGD de adviesprocedure heeft beëindigd, omdat appellant zich niet coöperatief heeft opgesteld en zich onfatsoenlijk en dreigend heeft gedragen. Door zijn gedrag heeft appellant een medisch onderzoek onmogelijk gemaakt. Daarmee heeft appellant onvoldoende meegewerkt aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 11, eerste lid, aanhef en onder a, ten zesde, van de Afstemmingsverordening.

4.9.

Uit 4.8 volgt dat het dagelijks bestuur gehouden was appellant een maatregel op te leggen overeenkomstig de Afstemmingsverordening, tenzij sprake is van algehele afwezigheid van verwijtbaarheid. De — niet onderbouwde — beroepsgrond van appellant dat geen sprake is van verwijtbaarheid in verband met zijn geestelijke en lichamelijke klachten, treft geen doel. Weliswaar kan uit de gedingstukken worden afgeleid dat appellant psychische klachten heeft en problemen ervaart met het beheersen van zijn emoties, maar dit is onvoldoende voor het oordeel dat elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt. Evenmin kunnen de psychische klachten worden aangemerkt als dringende reden om van het opleggen van een maatregel af te zien.

4.10.

Uit 4.6 tot en met 4.9 volgt dat het hoger beroep niet slaagt, zodat aangevallen uitspraak 2 dient te worden bevestigd.

5.

Voor een veroordeling in de proceskosten bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Centrale Raad van Beroep

- bevestigt de aangevallen tussenuitspraak en aangevallen uitspraak 1 voor zover aangevochten;
- bevestigt aangevallen uitspraak 2.

Noot

Auteur: A.C. Hendriks

1.

Een persoon die bijstand ontvangt maar medewerking weigert aan een medisch onderzoek riskeert verlaging van zijn uitkering. Aldus, kort samengevat, de Centrale Raad van Beroep in de bovenstaande zaak. Deze uitspraak sluit aan bij de bestaande jurisprudentielijn van de Raad inzake de consequenties van het niet verlenen van medewerking aan een onderzoek ter bepaling van de aanspraak op een uitkering (zie bijv. CRvB 29 augustus 2002, ECLI:NL:CRVB:2002:BJ3079; CRvB 12 oktober 2003, ECLI:NL:CRVB:2003:AN7964; CRvB 27 oktober 2006, ECLI:NL:CRVB:2006:AZ1115; CRvB 12

november 2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BO3986). Toch verdient de bovenstaande uitspraak aandacht. Appellant brengt enkele bezwaren naar voren die, zeker in het licht van de actualiteit, fundamentele vragen oproepen. Ik doel dan op de onafhankelijkheid van de GGD ten opzichte van het bestuur en het recht van appellant op een zelfgekozen arts, althans op een Marokkaanse/Arabische arts.

2.

Met betrekking van de onafhankelijkheid van de GGD allereerst het volgende. Gemeenten, dat wil zeggen de colleges van burgemeester en wethouders, zijn op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) verplicht een gemeenschappelijke regeling te treffen, in het kader waarvan zij ook een openbaar lichaam moeten instellen, genaamd gemeentelijke gezondheidsdienszorg (GGD). De GGD is belast met de uitvoering van diverse taken op het gebied van de volksgezondheid, zoals omschreven in de Wpg. De GGD kan op grond van de gemeenschappelijke regeling ook worden opgedragen andere taken uit te voeren, waaronder in de voorliggende situatie het verrichten van onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling van bijstandsgerechtigden (zie art. 8c en 9 Participatiewet). Het was dus aan de GGD om het dagelijks bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek te adviseren over de arbeidsmogelijkheden van bijstandsgerechtigden. En op laatstgenoemden rust de wettelijke plicht mee te werken aan het daartoe door de GGD te verrichten onderzoek (art. 9 lid 1 (b) Participatiewet). Datzelfde dagelijks bestuur komt op grond van de regionale Afstemmingsverordening de bevoegdheid toe de uitkering te verlagen indien een belanghebbende niet of in onvoldoende mate meewerkt aan een onderzoek naar zijn of haar mogelijkheden tot arbeidsinschakelingsgeval (art. 9 onder c Afstemmingsverordening).

3.

Dat appellant twijfelde aan de onafhankelijkheid van de GGD is daarom niet geheel onlogisch. De nauwe relaties tussen de GGD en het dagelijks bestuur roepen, zeker in het licht van de recente uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) in de zaak *Korošec t. Slovenië* (EHRM 8 oktober 2015, nr. 77212/12, AB 2016/167, m.nt. T. Barkhuysen en M. van Emmerik) ook anderszins de vraag op in hoeverre de door de GGD uitgevoerde onderzoeken bij verzekerden wel voldoen aan de onafhankelijkheid en onpartijdigheid die art. 6 EVRM van deskundigen verlangt (zie ook P. Lemmers, 'De deskundige, het bestuur, de rechter en het recht van de partijen op een eerlijk proces', *NJB* 2017, p. 574-580 en D. de Groot, 'Deskundigenbewijs in het bestuursrecht na het *Korošec*-arrest', *NJB* 2017, p. 581-588).

4.

Hoewel er met recht twijfels kunnen bestaan over de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de GGD, is het mijns inziens terecht dat de Raad in de bovengenoemde uitspraak niet nader ingaat op dit punt van bezwaar. De Raad volstaat met de overweging dat er 'geen aanleiding bestaat te twifelen aan de onafhankelijkheid van de GGD' (r.o. 4.4). Allereerst zij eraan herinnerd dat uit de zaak *Korošec* en de daarop volgende ontvankelijkheidsbeslissing van het EHRM in de zaak *Spycher t. Zwitserland* (EHRM 17 november 2015, nr. 26275/12) blijkt dat het enkele feit dat een adviseur werkzaam is voor een overheidsorganisatie nog niet betekent dat hij niet in staat is zijn werk met de gepaste objectiviteit te kunnen uitvoeren. Of, zoals het Hof recent herhaalde: 'the Court observes that the mere fact that experts are employed by the administrative authorities in charge of examining a case is not sufficient *per se* to deem them unable to perform their duties with the requisite objectivity' (EHRM 18 oktober 2016,

Vukota-Bojić t. Zwitserland, nr. 61838/10, *EHRC* 2017/33, m.nt. F.G. Laagland, r.o. 89). Anders gezegd, van appellant had mogen worden verwacht dat hij concrete gronden had aangevoerd op basis waarvan moet worden getwijfeld aan de onpartijdigheid of onafhankelijkheid van de GGD (vgl. Rb. Midden-Nederland 22 november 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:6305). Maar ten tweede, en minstens zo belangrijk, de Straatsburgse jurisprudentie en de daarop betrekking hebbende discussie zien op de onafhankelijkheid van deskundigen bij een bestuursrechtelijke procedure. Daarvan was in casu geen sprake. De GGD treedt hier op als adviseur, in de zin van art. 3:5 Awb. Deze vorm van advisering aan het bestuur valt buiten het bereik van art. 6 lid 1 EVRM. Aan deze vorm van advisering kunnen daarom niet dezelfde juridische eisen worden gesteld als aan een deskundige bij een bestuursrechtelijke procedure. Zie ook T. Barkhuysen en M.L. van Emmerik, *Europese grondrechten en het Nederlandse bestuursrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 63 e.v.

5.

Daarmee is niet gezegd dat de GGD en de voor hem werkzame artsen niet onafhankelijk en niet onpartijdig zijn. GGD-artsen, die de medische onderzoeken uitvoeren, zijn gebonden aan de voor hen geldende professionele standaard. Die is met betrekking tot het uitvoeren van onderzoeken ter uitvoering van de socialezekerheidswetgeving — in de volksmond veelal ‘keuringen’ genoemd — door de beroepsgroepen zelf, in wetgeving en in de (tucht)rechtelijke jurisprudentie behoorlijk aangescherpt. Zie bijvoorbeeld CTG 21 maart 2013, nr. C2012/222, *Stcrt.* 2013, 9739, de Richtlijn Beheer gegevens vallend onder het medisch beroepsgeheim van de verzekeringsarts (2010) en de Wet op de medische keuringen (1997). Zo mag de betrokken keuringsarts niet buiten zijn deskundigheidsgebied treden, mag hij geen vragen stellen of medische onderzoeken verrichten die een onevenredige inbreuk betekenen op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene en mogen de keuringsgegevens uitsluitend worden gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn verkregen. Een keuringsarts die zich niet aan deze regels houdt, waaronder het betrachten van onvoldoende zelfstandigheid ten opzichte van hun opdrachtgever c.q. de GGD, kan daarop (tucht)rechtelijk worden aangesproken.

6.

Vormde het argument dat appellant in het recente verleden eerder door de GGD was gekeurd dan geen reden om thans uit te wijken naar een andere dienst? Dit bezwaar kan niet slagen, los van de omstandigheid dat appellant dit punt van bezwaar niet nader heeft onderbouwd. Volgens de beroepsnormen is het vermengen van de rollen van behandelaar en beoordelaar (‘keuringsarts’) niet toegestaan, vanwege de belangenconflicten die dit met zich kan breken. Om die schijn van afhankelijkheid en partijdigheid weg te nemen, mag een beoordelend arts ook niet in het recente verleden bij de behandeling van een persoon zijn betrokken (zie bijv. HR 8 november 2013, ECLI:NL:HR:2013:1138). Maar het is beoordelaars geenszins verboden een persoon meermaals te onderzoeken, gesteld dat er geen feiten of omstandigheden zijn die aan een objectieve beoordeling in de weg staan. En in het geval van dat laatste zal er bij de GGD ongetwijfeld een andere arts zijn die het onderzoek alsnog kan uitvoeren.

7.

Appellant had te kennen gegeven dat hij alsnog bereid zou zijn aan een medisch onderzoek medewerking te verlenen indien dat zou worden uitgevoerd door een Marokkaanse/Arabische arts. Dit bezwaar, evenmin onderbouwd, raakt aan de discussie over de zogenaamde vrijeartsenkeuze, het recht

van patiënten om zich door een arts van eigen keuze te laten behandelen. Deze discussie ziet evenwel enkel op situaties waarin sprake is van een behandelrelatie en waarbij de patiënt in juridische zin de opdrachtgever is van de behandelaar, en niet op keuringssituaties. In die laatste gevallen zijn de bepalingen van de zogenoemde Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst slechts van toepassing 'voor zover de aard van de rechtsbetrekking zich daartegen niet verzet' (art. 7:464 lid 1 BW). Mag een keurling dan niet verlangen dat hij door iemand van dezelfde nationaliteit/achtergrond mag worden behandeld of onderzocht? Dat zou neerkomen op verboden onderscheid, in de zin van de Algemene wet gelijke behandeling. Dit is wettelijk verboden. Artsenorganisatie KNMG ziet alleen ruimte voor het vragen naar een arts van een bepaald geslacht, mits dit verzoek tijdig kenbaar is gemaakt. Andere vormen van onderscheid mogen door zorgaanbieders niet worden gehonoreerd, aldus de KNMG (Standpunt KNMG over vrije artskeuze (2008)).

8.

Het argument dat appelland heeft verzocht om een Marokkaanse/Arabische arts om een eventuele taalbarrière te slechten kan evenmin leiden tot vernietiging van de aangevallen besluiten en is ook anderszins niet overtuigend. Mocht het zo zijn dat een uitkeringsgerechtigde de Nederlandse taal onvoldoende beheerst, dan kan dat reden zijn om een tolk in te zetten bij een medisch onderzoek. In dit verband is niet onbelangrijk dat dezelfde Participatiewet, op grond waarvan appelland een bijstandsuitkering ontvangt, een bepaling bevat (art. 18b) die aan bijstandsgerechtigden de verplichting oplegt om de Nederlandse taal op minimaal het referentieniveau 1F te beheersen. En een bijstandsgerechtigde die zich onvoldoende inspant om de Nederlandse taal te leren kan ook daarom worden gekort op zijn uitkering (K. Groenendijk en P. Minderhoud, 'Taaleis in de bijstand', *NJB* 2016, p. 183-188). Wellicht maar goed voor appelland dat de Raad dit punt verder buiten beschouwing heeft gelaten.